

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	1/16

FACULTATEA MEDICINĂ NR.1

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 6 din 27.04.25
Președinte dr. hab. șt. med., prof. univ.
Pădure Andrei

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I
Proces verbal nr. 5 din 25.04.25
Decanul Facultății dr. hab. șt. med., conf. univ.
Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr.19 din 06.06.2024
Șef catedră, dr. hab. șt. med., profesor universitar
Curocichin Ghenadie

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	1/16

CURRICULUM

DISCIPLINA STAGIUL CLINIC (ÎNGRIJIREA PACIENȚILOR)

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.
Gîțu Lora, dr. șt. med., asist. univ.
Muntean Maria, asist. univ.
Postica Ludmila, asist. univ.

Chișinău, 2024

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag. 2/16	

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei:

Acest stagiu clinic prezintă o continuitate a modului de Abilități practice de îngrijire în Nursing. Studenții deja având un complet de cunoștințe teoretice în abordarea lucrului în echipă, pe parcursul acestui modul vor antrena deprinderi practice de îngrijire holistică și comprehensivă a pacienților. Procesul de îngrijire este un lucru complex, realizat de o echipă multidisciplinară, compusă de personal medical și non-medical. Pe parcursul perioadei stagiului practic studenții vor realiza în mod practic locul și responsabilitățile fiecărui membru de echipă în îngrijire, vor lucra colaborativ în cadrul echipei și instituției medicale, vor comunica asertiv și non-discriminatoriu, vor deprinde abilități practice elementare de îngrijire, fără de care întreg procesul curativ poate eșua.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Familiarizarea studenților mediciști cu lucru în echipă pentru îngrijirea centrată pe nevoile pacienților, luând în considerație valorile personale și existențiale ale pacienților, respectând normele morale și etice. Un alt obiectiv în formarea profesională este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice și responsabilitățile fiecărui membru al echipei, colaborarea interprofesională în activitatea comună a diversilor prestatori de servicii medicale, comunicarea asertivă și non-discriminatorie cu colegii, pacientul, aparținătorii și comunitatea.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română; engleză; franceză; rusă.
- Beneficiari: studenții anului II, Facultatea de Medicină 1 și 2.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei			
Denumirea disciplinei		Stagiu clinic (Îngrijirea pacientului)	
Responsabil de disciplină		d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin	
Anul	II	Semestrul IV	Perioada de vară
Numărul de ore total, inclusiv:			150
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	3/16

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
 - Să cunoască propriul rol și a celor din alte profesii pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților;
 - Să identifice elementele specifice comunicării în echipa interdisciplinară;
 - Să înțeleagă rolurile și mediile unei echipe interdisciplinare;
 - Să cunoască cauzele comune a conflictelor și a comunicării greșite în colaborarea interprofesională;
 - Să cunoască măsurile de prevenire a infecțiilor în instituțiile curative;
 - Să identifice cele 14 nevoi fundamentale pentru îngrijirea omului sănătos și bolnav;
 - Să cunoască tehnicile de îngrijire pentru asigurarea nevoilor persoanei sănătoase și bolnave;
 - Să identifice etapele procesului de nursing;
 - Să descrie elementele cheie a fiecărei etape a procesului de nursing;
 - Să realizeze interdependența dintre etapele procesului de nursing;
 - Să caracterizeze tehnicile de nursing și investigațiile;
 - Să asigure echipamentele și materialele necesare pentru intervenții;
 - Să cunoască etapele de pregătire a bolnavului pentru investigații (psihologică și fizică);
 - Să supravegheze evoluția bolnavului după intervențiile nursing.
- **la nivel de aplicare:**
 - Să analizeze funcțiile, rolul diferitor prestatori de servicii de sănătate în cadrul echipei medicale;
 - Să colaboreze cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori;
 - Să comunice eficient cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății și din alte domenii într-o manieră responsabilă;
 - Să susțină o abordare de echipă pentru promovarea, prevenirea și menținerea sănătății populației, tratamentul bolilor;
 - Să aplice tehnici de îngrijire pentru asigurarea nevoilor persoanei sănătoase și bolnave
 - Să stabilească gradul de independență/dependență a pacientului;
 - Să aplice măsuri de prevenire a infecțiilor în instituțiile curative;
 - Să aplice intervenții proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților;
 - Să planifice realizarea măsurilor preventive, educative, relaționale și curative;
 - Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală.
- **la nivel de integrare:**
 - Să interacționeze eficient cu diferiți membri profesioniști în domeniul sănătății;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag. 4/16	

- Să adopte o abordare de echipă pentru promovarea, prevenirea și menținerea sănătății, tratamentul bolilor;
- Să ofere îngrijiri necesare pacientului în dependență de nevoile acestuia, asigurându-se că acestea sunt prestate într-un mod sigur, în timp util, eficient și echitabil;
- Să evalueze rezultatele îngrijirilor aplicate.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare;
- Competențe TIC (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare asertivă și non-discriminatorie și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore
		Stagiul clinic
1.	Lucru în echipă și bazele comunicării.	6
2.	Comunicarea ca instrument în activitatea de îngrijire.	12
3.	Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă.	6
4.	Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson.	6
5.	Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale	6
6.	Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	6
7.	Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului și a reabilitologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	6
8.	Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	6
9.	Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza).	6
10.	Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing.	6
11.	Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor.	6

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10
Data: 10.04.2024
Pag. 5/16

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore
		Stagiul clinic
12.	Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor.	6
13.	Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor.	6
14.	Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale.	12
15.	Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina.	8
16.	Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură.	8
17.	Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca.	8
18.	Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele.	8
19.	Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia.	6
20.	Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.	14
Total		150

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Tehnica de spălare corectă pe mâini
- Tehnica îmbracatului mănșilor sterile
- Tehnica îmbracatului mănșilor nesterile
- Tehnica aplicării/purtării măștilor
- Îmbrăcarea și dezbrăcarea echipamentului de protecție (halat, combinezon, bahili, ochelari)
- Observarea și măsurarea respirației
- Măsurarea pulsului
- Pulsoximetria
- Măsurarea TA
- Măsurarea masei corporale
- Măsurarea circumferinței abdominale
- Măsurarea înălțimii
- Determinarea Indicilor Masei Corporale
- Determinarea edemelor
- Schimbarea poziției bolnavului în pat
- Mobilizarea pacientului
- Transferului pacientului
- Schimbarea lenjeriei de pat

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 6/16

- Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat
- Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat
- Măsurarea temperaturii corporale (bucal, oral, cutanat, auricular, rectal, fără contact)
- Tehnici de comunicare verbală
- Tehnici de comunicare non-verbală
- Ascultare activă
- Răspuns empatic.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Lucru în echipă și bazele comunicării.	
• Să cunoască propriul rol și a celor din alte profesii pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților	Educație interprofesională. Colaborare interprofesională în practică medicală. Munca în echipă interprofesională. Îngrijire interprofesională bazată pe echipă. Competențe interprofesionale în sănătate.
Tema 2. Comunicarea ca instrument în activitatea de îngrijire.	
• Să posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între medic și pacient • Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului • Să demonstreze o comunicare asertivă și non-discriminatorie cu membrii echipei de îngrijire	Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între medic și pacient. Scopurile comunicării medic-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală și nonverbală. Comunicarea asertivă și non-discriminatorie. Comunicarea în echipa interprofesională. Fazele ascultării. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Comportamentele emițătorului și ale receptorului. Aspecte etice ale comunicării cu pacientul. Bariere ale comunicării.
Tema 3. Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă.	
• Să înțeleagă rolurile și mediile unei echipe interdisciplinare • Să cunoască cauzele comune a conflictelor și a comunicării greșite în colaborarea interprofesională • Să analizeze funcțiile, rolul diferitor prestatori de servicii de sănătate în cadrul echipei medicale. • Să colaboreze cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat	Rolul echipei în activitate de îngrijire. Tipuri de echipe, tehnici de comunicare și interacțiune cu membrii echipei. Cauze comune ale conflictelor. Metode de soluționare a conflictelor. Activitate în echipa în prestarea de servicii integrate și centrate pe pacient. Indicatori de evaluare a funcționării eficiente a echipei interprofesionale și impactul acestora asupra furnizării eficiente a asistenței medicale, utilizând o abordare bazată pe cazuri.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 7/16

Obiective	Unități de conținut
de respect reciproc și valori partajate • Să recunoască impactul muncii în echipă asupra practicii centrate pe pacient.	
Tema 4. Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson.	
• să analizeze nevoile fundamentale specifice ființei umane; • să definească independența și dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale; • să enumere tipurile de dependență; • să identifice sursele de dificultate.	Modelul conceptual al V. Henderson. Componentele esențiale ale unui model conceptual (postulate, valori și elemente). Nevoile fundamentale și dimensiunile bio-psiho-sociale. Independența și dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale. Tipuri de dependență și nivelul de intervenție. Sursele de dificultate. Manifestări de dependență.
Tema 5. Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale	
• Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale asistentului medical	Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema 6. Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
• Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale farmacistului	Rolul, funcțiile și competențele farmacistului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema 7. Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului și a reabilitologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
• Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale nutriționistului și reabilitologului	Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului și a reabilitologului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema 8. Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
• Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale psihologului	Rolul, funcțiile și competențele psihologului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema 9. Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza).	
• să definească procesul de Nursing; • să cunoască etapele procesului de îngrijire; • să aplice interviul și observația pentru facilitarea interviului;	Definiția procesului de Nursing. Prezentarea generală a etapelor procesului de îngrijire. Prima etapă a procesului de îngrijire - Colectarea de date. Tipuri de informații culese. Date stabile, variabile, surse de informații. Observarea. Interviul, condițiile pentru interviu, abilități ale asistentului medical de a facilita interviul.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10
Data: 10.04.2024
Pag. 8/16

Obiective	Unități de conținut
• să demonstreze depistarea nevoilor nesatisfăcute și manifestările de dependență ale pacientului.	
Tema 10. Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing.	
• să examineze și clasifice datele culese de la pacient; • să departajeze manifestările de independență de cele de dependență; • să formuleze diagnosticul de nursing.	Procesul de Nursing. - etapa a II. Analiza și interpretarea datelor. Departajarea între manifestările de independență și manifestările de dependență. Diagnosticul de nursing. Componentele diagnosticului de nursing. Tipuri de diagnostic de nursing după clasificarea internațională NANDA.
Tema 11. Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor.	
• Să stabilească prioritățile de îngrijire; • Să elaboreze obiectivele de îngrijire; • să planifice intervenții specifice și evaluabile care răspund nevoilor pacientului.	Etapa a III-a a demersului de Nursing. Obiectivele de îngrijire, caracteristicile unui obiectiv de îngrijire-prima componentă a planificării. Intervenția- a doua componentă a planificării.
Tema 12. Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor.	
• Să aplice îngrijiri conform intervențiilor planificate;	Aplicarea îngrijirilor în practică și relația asistent-pacient. Reacțiile pacientului în timpul îngrijirilor (anxietatea, stresul, durerea, singurătatea, înstrăinarea, sentimentul de neputință ș.a), care trebuie să fie în atenția nursei.
Tema 13. Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor.	
• să aprecieze progresul pacientului în raport cu intervențiile aplicate; • să evalueze întregul proces urmat în caz de schimbări în starea pacientului (intervenții, complicații etc.).	Analiza rezultatului obținut. Evaluarea pacientului în raport cu intervențiile asistentei medicale. Satisfacția pacientului la rezultatele obținute.
Tema 14. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale.	
• să definească nevoia de a respira și a avea o bună circulație; • să definească nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate;

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10
Data: 10.04.2024
Pag. 9/16

Obiective	Unități de conținut
• să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	- coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 15. Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina.	
• să definească nevoia de a mânca și a bea, nevoia de a elimina; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 16. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură.	
• să definească nevoia de a se mișca și a avea o bună postură; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 17. Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca.	
• să definească nevoia de a dormi și a se odihni, de a se îmbrăca și dezbrăca; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 18. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele.	

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 10/16

Obiective	Unități de conținut
• să definească nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele, de a evita pericolele; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 19. Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia.	
• să definească nevoia de a comunica, de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 20. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.	
• să definească nevoia de a fi preocupat în vederea realizării, de a se recrea, nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag. 11/16	

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Aplică cadrul legal și normativ în activitatea practică. Respectă normele de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale. Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Desfășoară activități libere și independente conform jurământului profesiei de medic. Cunoaște și respectă drepturile și normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în diverse situații socio-medicale conform legislației în vigoare. Cunoaște și respectă prevederile contractului colectiv de muncă, normele de protecție și tehnica securității și sănătății la locul de muncă. Asigură conformitatea și corectitudinea îndeplinirii obligațiilor de serviciu în acordarea de îngrijiri populației în instituțiile medico-sanitare publice, private și comunitare. Încurajează decizia etică informată și respectă decizia pacientului.

CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social. Cunoaște structurile, funcțiile fiziologice ale organelor și sistemelor de organe la subiecții sănătoși. Recunoaște procesele fiziologice și patologice ale ființei umane și răspunsurile psihosociale ale indivizilor în diferite stări de sănătate. Cunoaște terminologia relevantă pentru semnele și simptomele importante care sunt derivate din diferite stări fiziopatologice. Identifică procesele fiziopatologice și exprimarea lor, precum și factorii de risc care determină sănătatea și boala în diferitele etape ale ciclului vieții. Apreciază relația dintre starea de sănătate, mediul fizic și social al ființei umane. Cunoaște evoluția posibilă și complicațiile la care duc principalele procese patologice.

CP3. Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeeleor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență. Evaluează starea de sănătate a pacienților prin anamneză riguroasă și examen clinic. Aplică abilitățile de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor prompte în diverse situații. Evaluează și identifică prealabil problemele, facilitând găsirea celei mai bune soluții pentru situațiile create de risc, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și asigurând calitatea muncii desfășurate. Efectuează diferite manopere practice în timpul examenului clinic, necesare pentru stabilirea diagnosticului. Stabilește diagnosticul celor mai frecvente afecțiuni. Discută opțiunile, avantajele, dezavantajele și riscurile tratamentelor cu pacienții și este capabil să ajute pacienții să ia decizii cu privire la tratamentul lor. Prescrie, revizuieste și monitorizează intervențiile terapeutice adecvate relevante pentru practica clinică, inclusiv indicații terapeutice și profilactice. Reacționează prompt, în mod independent, în diverse situații, care să permită salvarea vieții și îmbunătățirea calității vieții. Aplică tehnici de prim ajutor în cazurile de urgență. Efectuează manipulații de resuscitare și prim ajutor.

CP4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire. Aplică măsuri de promovare a sănătății și profilaxie. Identifică oportunitățile de menținere a sănătății și prevenire a bolilor. Identifică oportunitățile de a promova schimbările în stilul de viață și alte acțiuni care vor îmbunătăți pozitiv starea de sănătate. Realizează acțiuni de educație pentru sănătate în conformitate cu ghidurile și protocoalele de practică medicală. Menține sănătatea proprie și este conștient de propria responsabilitate ca medic pentru promovarea unei abordări sănătoase a vieții, bazate pe dovezi. Discută cu pacienții despre factorii care le-ar putea influența sănătatea. Participă și sprijină indivizii sau comunitatea în activitățile de promovare a sănătății, programe de screening și oferă informații despre

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	12/16

riscurile și beneficiile sale. Realizează activitățile de profilaxie la nivel individual conform prevederilor protocoalelor clinice. Promovează și aplică măsuri de promovare a sănătății proprii și managementul stresului la locul de muncă. Efectuează sistematic examenul medical pentru menținerea sănătății proprii.

CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor. Comunică, interacționează și lucrează eficient în colectiv și împreună cu personalul inter-profesional, indivizii, familiile și grupurile de persoane. Interacționează eficient cu alți profesioniști implicați în îngrijirea pacienților, demonstrând respect pentru colegi și alți profesioniști din domeniul sănătății. Dezvoltă relații de colaborare pozitivă cu membrii echipei implicați în îngrijirea pacienților, precum și capacitatea de a se adapta la schimbare. Oferă suport adecvat și oportun pentru utilizatorii de servicii în orientarea în sistemul de sănătate, inclusiv servicii, accesul la îngrijiri și resursele disponibile. Utilizează eficient abilitățile lingvistice, tehnologiile informaționale și competențele de comunicare.

CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional. Planifică, organizează și execută cercetări științifice în domeniu. Identifică sursele de informație, selectează materiale și metode de cercetare, efectuează experimente, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborează și susține discursuri, prezentări în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerența în expunere și corectitudine științifică; participă în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice. Realizează întreținerea nivelului înalt de competențe profesionale pe parcursul întregii perioade de activitate. Participă activ în cadrul asociațiilor profesionale în scopul corectitudinii îndeplinirii obligațiilor profesionale, promovării imaginii medicului și a sistemului medical în societate. Contribuie la ajustarea cadrului legislativ în domeniul asistenței medicale la standardele europene, asigurarea calității actului medical, implementarea Regulilor de Bune Practici, promovarea imaginii profesiei de medic la manifestările științifico-practice și în mass media.

CP8. Realizarea activității pedagogice și metodico-didactice în cadrul instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnice în domeniul sănătății. Realizează activități de predare în grupuri mici studenților mediciniști și asistenților medicali. Realizează evaluări la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Cunoaște și aplică metode de instruire în dependență de specificul audienței. Stabilește scopul și obiectivele instruirii și/ sau a evaluării. Determină formele optime de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Elaborează programele de studii, planuri de lucru, materiale metodice și didactice pentru procesul de instruire a elevilor/ studenților/ cursanților. Efectuează măsuri de promovare a sănătății în comunitate.

✓ Competențe transversale (CT)

CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.

CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate socială. Identificarea obiectivelor, resurselor disponibile, condițiilor de finalizare a sarcinilor, determinarea etapelor și duratei lucrului, termenilor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizare a muncii în echipă.

CT4 Dezvoltare personală și profesională. Autoevaluarea obiectivă a necesităților de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10
Data: 10.04.2024
Pag. 13/16

✓ Finalități de studiu

- ✓ Colaborarea cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajate.
- ✓ Identificarea rolului propriului și a altor profesioniști în sănătatea pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților și să promoveze sănătatea individului și a comunității.
- ✓ Comunicarea cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății și alte domenii într-o manieră eficientă și responsabilă, bazat pe lucru în echipă în promovării și menținerii sănătății și prevenirea și tratamentul bolii.
- ✓ Oferirea de îngrijiri centrate pe pacienți, care sunt sigure, eficiente și echitabile.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Studiu de caz	✓ Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; ✓ Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; ✓ Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat; ✓ Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză; ✓ Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului de caz analizat; ✓ Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea; ✓ Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului; ✓ Originalitatea studiului de caz, a formulării și a realizării; Individualizarea (să nu fie lucruri copiate).	Prezentarea studiului de caz, aprecierea critică, judecată personală a studentului.	Pe parcursul unei săptămâni
2.	Plan de îngrijire	✓ Formă tabelară scrisă a procesului de îngrijire; ✓ Să cuprindă minim 4 categorii de informații;	Prezentarea planului de îngrijire, cu prezența informației ample.	Pe parcursul unei săptămâni

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 10
Data: 10.04.2024
Pag. 14/16

		✓ Lista cu problemele de dependență; ✓ Obiectivele de îngrijire; ✓ Intervențiile/măsurile de îngrijire care urmează a fi aplicate; Reevaluare/evaluarea intervențiilor aplicate.		
3.	Fișa cu algoritmul tehnicilor însușite la disciplină	✓ Corectitudinea ordonării activității tehnicilor însușite; Corespunderea descrierii succesiunii aproximativ fixă a operațiunilor relatate de student cu argumentarea acestora.	Prezentarea fișei în varianta electronică.	Pe parcursul semestrului
4.	Completarea agendei de stagi	Corespunderea și corectitudinea completării agendei de stagi și rezolvarea sarcinilor din aceasta.	Prezentarea agendei de stagi completată și semnată de responsabilul de stagi din IMSP	La finele stagiului
5	Proiect de grup	Pregătirea unui material informațional pentru educația în sănătate pentru subiecte relevante secției/ instituției de realizare a stagiului: ✓ Relevanțe subiectului selectat ✓ Gradul de dovezi a materialul inclus ✓ Prezentare grafică	Prezentarea materialului educațional elaborat	La finele stagiului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

Dintre metodele de instruire aplicate în cadrul stagiului clinic pot fi observarea, asistarea, aplicarea. Atitudinea responsabilă, activitatea proactivă și manifestarea inițiativei vor sta la baza instruirii în cadrul stagiului practic.

• Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

În cadrul stagiului practic se va pune accent pe lucrul individual al studentului, sub supravegherea personalului medical și nemedical din instituțiile medicale, dar și a medicilor rezidenți, sau studenții anilor de studii III, IV, V și VI, care sunt concomitent în realizarea stagiilor practice.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	15/16

Reieșind din cerințele actualului curriculum, dar și din necesitățile individuale ale studentului, fiecare student va elabora un plan individual de activitate în agenda de practică și se va strădui pe parcursul stagiului clinic să-l realizeze.

În acest context se va pune accent pe:

- strategii didactice *relevante*, construite în baza situațiilor reale din viața profesională;
- strategii *inductive* – studenții rezolvă probleme, iau decizii în baza unor cazuri/probleme concrete;
- strategii *active* – studenții învață prin acțiune, implicare;
- strategii bazate pe *colaborare* - activități în grupuri și prin cooperare;
- strategii *interactive* – discuții dirijate și dezbateri;
- strategii *critice* – studenții sunt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: discuții colegiale, supraveghere activă, evaluarea sistematică a agendei de stagiul clinic.

Finală: Nota finală constă din media a 2 note: prima notă este media anuală (50%), care este compusă din nota oferită de către responsabilul de stagiul clinic din instituția medicală și nota de la evaluarea lucrului individual. A doua notă va fi obținută la examenul pentru evaluarea deprinderilor practice în cadrul CUSIM, prin aplicarea modelului OS CE.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	C
8,01-8,50	8,5	
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag. 16/16	

tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. CERNETCHI, O. *Ghid de manopere practice*, Vol. I și II. Centrul Editorial poligrafic Medicina, Chișinău, 2013: Vol. I, p.69; Vol. II., 72p.
2. GÎLCĂ, B., GRAMMA, R., PALADI, R. Ghid privind aplicarea procedurii de comunicare și consiliere a pacienților. MSMPs. Chișinău, 2019, p. 39
3. ȘALARU, V. et al. *Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională*. Chișinău, 2024, 302 p. ISBN 978-9975-82-394-4
4. PARASCHIV, A., SPĂTARU, D., BERDEU, I. [et al.] Ghid pentru prevenirea și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească. Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, ANSP: Agenția Națională pentru Sănătate Publică. – Chișinău: [S. n.], 2024 (Continental Grup). – 304 p.

B. Suplimentară

5. TITIRCĂ, L. *Ghid de Nursing cu Tehnici de evaluare și îngrijiri corespunzătoare nevoilor fundamentale. Vol. I. Viața Medicală Românească*, București, 2008, 317 p.